

Radioaktivní hádanka: Jak může stát uklidnit zákopovou válku s obcemi?

Martin Sedlák, Hnutí DUHA

Konference „Nekonfliktně k hlubinnému úložišti“

Praha, 25.-26. 11. 2009

Hnutí DUHA

České jádro sporu – politická rovina

- **Vládní koncepce popisuje proces výstavby úložiště (2001)**
- **6 vytipovaných lokalit (2003)**
- **Moratorium na práce SÚRAO (2004)**
- **Nesouhlasy krajů**
- **Programové prohlášení předešlé vlády (2007-2009, nesplněno):**
 - *„...vyhledávání hlubinného úložiště vyhořelého jaderného paliva bude vláda činit transparentně a nepřekročitelným kritériem bude souhlas dotčených obcí.“*
- **Politika územního rozvoje - nástroj nátlaku? (prosazování územní ochrany všech 6 lokalit)**

České jádro sporu – postoj obcí

- **Referenda: 27 místních referend, průměrná účast 73 %, jednoznačné NE úložišti**
- **Petice, demonstrace před Úřadem vlády (výsledkem moratorium pozastavující práce)**
- **Memoranda (2007): lokality Pačejev, Božejovice-Vlksice, Lodhéřov**
- **Božejovická výzva (2009) + petice (aktuálně běží)**
 - **zaštitilo 15 obcí a 11 organizací**
 - **výzva ke změně procesu vyhledávání hlubinného úložiště**
 - **petici – zatím – podepsalo přes 3000 občanů**

Hnutí DUHA

České jádro sporu – shrnutí

- **Stát odmítá upravit postup prací při vyhledávání hlubinného úložiště, trvá na vyloučení obcí z procesu**

X

- **Obce a ekologické organizace trvají na změně procesu s požadavkem na demokratické a transparentní principy**

Zahraníční zkušenost – negativní?

■ USA:

- **Spor federální vláda vs. stát Nevada**
- **Změkčení norem, prodražování stavby**
- **Odklady zprovoznění úložiště**

„Máme problémy s geologickým průzkumem, máme problémy se standardy EPA, máme problémy s plány vlastního ministerstva.“

Samuel W. Bodman, bývalý ministr energetiky USA

Zahraniční zkušenost – pozitivní pojetí?

■ Německo: AkEnd

- **zapojení veřejnosti a dialogu všech zúčastněných od samého počátku**
- **obce mají právo odmítnout výzkumné práce na povrchu i v podzemí**
- **veřejné odborné analýzy a výsledky referend jako směrodatný podklad pro Spolkový sněm**

Zahraniční zkušenost – pozitivní pojetí?

■ Švédsko

- princip dobrovolnosti i práva veta
- obce mohou odstoupit kdykoliv v průběhu vyhledávání lokality pro úložiště
- došlo k „civilizaci“ procesu a omezení střetů mezi úřady a obyvateli
- *„Důvěra veřejnosti v proces, dobrovolnost – žádné nucení centrálními institucemi“*

starosta obce Östhammar

Závěr

- **V případě vyhořelého paliva a dalších vysoce aktivních odpadů z provozu jaderných elektráren je velmi těžké dosáhnout shody na způsobu, jak s nimi nakládat - zejména proto, že reaktory odpad stále vyrábí**
- **Každopádně:**
Jediným řešením současného stavu je novela atomového zákona, která dá obcím a krajům právo spolurozhodovat o kontroverzních úložištích radioaktivních odpadů

Děkuji za pozornost

Martin Sedlák, Hnutí DUHA
martin.sedlák@hnutiduha.cz

737 128 471

www.hnutiduha.cz

Hnutí DUHA